

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu **D. C. L.**, so sídlom S., O. T. C., F. F., F. R. S., V., M., S., zastúpeného Mgr. T. R., advokátom, J., B. (pôvodne V., a. s., M., B.), proti žalovaným **1/ JUDr. D. S., K., P.**, správkyňi konkurznej podstaty úpadcu Z. spoločnosť s ručením obmedzeným P., so sídlom P., X P., **2/ Ing. F. V.**, nar. X., bytom P., P., **3/ JUDr. P. L.**, nar. X., bytom K., G., **4/ PhDr. M. J.**, nar. X., bytom M., P., zastúpenému JUDr. M. K., advokátom, T., P., **o zaplatenie 442 717,49 Eur**

(13 337 307,90 Sk) s príslušenstvom, na odvolanie žalovaných 3/ a 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 14 Cb 24/95-91 z 31. mája 2002, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 14 Cb 24/95-91 z 31. mája 2002 v napadnutej časti **m e n í** tak, že žalobu voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade **z a m i e t a**.

Späťvzatie žaloby voči žalovanému v 1. rade **n e p r i p ú ť a**.

Žalovaným v 2., 3. a 4. rade **n e p r i z n á** v a náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 534 307,90 Sk, 19% úrok z istiny 250 000 Sk v sume 3 298,61 Sk od 1. novembra 1993 do 25. novembra 1993, 30% úrok z omeškania z istiny 284 307,90 Sk od 14. novembra 1993 do 25. novembra 1993 v sume 2 671,26 Sk, 30% úrok z omeškania z istiny 534 307,90 Sk od 26. novembra 1993 do 30. novembra 1993 v sume 2 434,62 Sk, 30% úrok z istiny 534 307,90 Sk 1. decembra 1993 do 30. apríla 1994 v sume 66 788,48 Sk, 32% úrok z istiny 534 307,90 Sk od 1. mája 1994 do 31. marca 1995 v sume 156 730,32 Sk, 31% úrok z istiny 534 307,90 Sk od 1. augusta 1995 do 31. januára 1996 v sume 56 102,33 Sk, 20,7 % úrok z istiny 534 307,90 Sk od 1. februára 1996 do 30. apríla 1996 v sume 27 650,43 Sk, 17% úrok z istiny 534 307,90 Sk od 1. mája 1996 do 31. decembra 2000 v sume 423 928,69 Sk, 05% úrok z omeškania z istiny 534 307,90 Sk od 1. januára 2001 do zaplataenia, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 12 803 000 Sk, 30% úrok z omeškania z istiny 1 145 000 Sk od 1. marca 1994 do 31. marca 1994 v sume 28 625 Sk, 30% úrok z omeškania z istiny 1 345 000 Sk od 1. apríla 1994 do 30. apríla 1994 v sume 33 625 Sk, 32% úrok z omeškania zo sumy 1 345 000 od 1. mája 1994 do 31. mája 1994 v sume 35 866,67 Sk, 32% úrok z omeškania z istiny 12 803 000 Sk od 1. júna 1994 do 31. marca 1995 v sume 3 414 133,33 Sk, 31% úrok z omeškania z istiny 12 803 000 Sk od 1. apríla 1995 do 31. júla 1995 v sume 1 322 976,67 Sk, 21% úrok z omeškania zo sumy 12 803 000 Sk od 1. augusta 1995 do 31. januára 1996 v sume 1 344 315 Sk, 20,7% úrok z omeškania z istiny 12 803 000 Sk od 1. februára 1996 do 30. apríla 1996 v sume 662 555,25 Sk, 18,2% úrok z omeškania z istiny 12 803 000 Sk od 1. mája 1996 do 31. decembra 2000 v sume 10 874 014 Sk, 0,5% úrok z omeškania z istiny 12 803 000 Sk od 1. januára 2001 do zaplataenia a nahradiť trovy konania vo výške 500 000 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných, pričom žalobca je oprávnený domáhať sa uspokojenia tejto pohľadávky voči žalovaným 2/, 3/ a 4/ len z výt'azku predaja založených nehnuteľností zapísaných na LV č. X. katastrálne územie P., presne špecifikovaných vo výroku rozsudku, ktorých sú žalovaní 2/, 3/ a 4/ spoluvlastníkmi po 1/3. V prevyšujúcej časti petitu, týkajúceho sa príslušenstva pohľadávky, žalobu súd prvého stupňa zamietol. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa svojou žalobou domáhal voči žalovanému 1/ zaplataenia sumy 12 803 000 Sk titulom poskytnutého dlhodobého úveru spolu s úrokmi k 31. októbru v sume 3 357 139,93 Sk a od 1. novembra 1994 dohodnuté zvýšené úroky vo výške 30% z istiny do zaplataenia. Podaním z 24. 07. 2000 žalobu rozšíril aj voči

žalovaným v 2., 3. a 4. rade ako záložným dlžníkom podľa záložnej zmluvy č. 1/92 zapísanej na LV č. X. k. ú. P.. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobca uzavrel so žalovaným v 1. rade úverovú zmluvu č. 1/92 dňa 27. 04. 1992, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 14 580 000 Sk na zaplatenie vydraženej prevádzkovej jednotky so splatnosťou do decembra 1998. Dlžník na úver zaplatil celkom 1 705 tis. Sk, takže dlh žalovaného v 1. rade predstavuje sumu 12 803 000 Sk. Súd preto s odkazom na ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka žalobe v tejto časti vyhovel, a to vrátane uplatneného príslušenstva, ale až od 01. 06. 1994, kedy sa dlžník dostal do omeškania a za predchádzajúce obdobie žalobu zamietol ako neopodstatnenú. Dňa 22. 03. 1993 uzavreli ďalšiu zmluvu o úvere č. 1/93 o poskytnutí úveru vo výške 1,5 mil. Sk, z ktorej bol vyčerpaný úver vo výške 1 499 807,90 Sk a dlžník do 25. 11. 1993 zaplatil 960 500 Sk, takže zostatok nesplateného úveru predstavuje 539 307,90 Sk, čo nebolo sporné, preto súd žalobe v tejto časti voči žalovanému v 1. rade vyhovel, a to vrátane uplatneného príslušenstva. Dňa 27. 04. 1992 uzavrel žalobca záložnú zmluvu č. 1/92 so žalovaným v 1. rade, ktorý bol zastúpený žalovanými v 2., 3. a 4. rade. Predmetom zmluvy bolo zriadenie záložného práva na špecifikovaný nehnuteľný majetok, ktorého vlastníkmi sa stali žalovaní v 2., 3. a 4. rade príklepom a vydaním potvrdenia o predaji na verejnej dražbe konanej dňa 08. 02. 1992. Keďže žalovaný v 1. rade sa nestal vlastníkom založených nehnuteľností, súd skúmal, či zmluva bola uzavretá so súhlasom ich vlastníkov a dospel k záveru, že žalovaní v 2., 3. a 4. rade ako spoločníci a konatelia žalovaného v 1. rade podpisom záložnej zmluvy so založením nehnuteľností v ich vlastníctve súhlasili, pretože inak by žalovaný v 1. rade nebol dostal úver na zaplatenie vydraženej prevádzkovej jednotky. Žalovaným v 3. rade vznesenú námietku premlčania súd vyhodnotil ako neopodstatnenú s odôvodnením, že záložná zmluva bola uzavretá na dobu do 10. 01. 1999, najneskôr do vyrovnania všetkých záväzkov voči banke. Súd preto žalobe vyhovel aj voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ďalších žalovaných, pričom žalobca je oprávnený domáhať sa uspokojenia tejto pohľadávky voči žalovaným v 2., 3., 4. rade len z výťažku predaja založených nehnuteľností. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p. tak, že žalobcovi, ktorého neúspech bol nepatrný, priznal ich plnú náhradu.

Proti tomuto rozsudku podali žalovaní v 3. a 4. rade odvolanie.

Žalovaný v 3. rade namietal, že súd nebral do úvahy jeho návrhy zo dňa 15. februára 2002 týkajúce sa platnosti záložnej zmluvy č. 1/92 a na vznesenú námietku

premlčania proti uplatnenému právu. Uviedol, že žalobca nepreukázal, že mal udelený súhlas vlastníka nehnuteľností na zriadenie záložného práva a nevlastník nehnuteľnosti nemôže bez výslovného súhlasu vlastníka platne uzatvoriť zmluvu o zriadení záložného práva. Zo zistenia súdu nevyplýva, že by žalovaní 2/, 3/ a 4/ prejavili vôľu ako spoluvlastníci uzatvoriť záložnú zmluvu, pretože záložnú zmluvu so žalobcom uzatváral žalovaný 1/, ktorému žalobca poskytol úver. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že žalobu proti žalovanému 3/ zamietne.

Žalovaný vo 4. rade vo svojom odvolaní uviedol, že žalobca podal na súde pôvodne návrh len proti žalovanému 1/, až podaním zo dňa 27. júla 2000 rozšíril svoj návrh o ďalších účastníkov na strane žalovaného, čo odôvodnil tým, že na zabezpečenie návratnosti úveru bolo zriadené záložné právo v zmysle záložnej zmluvy č. 1/92 registrovanej pod č. R. a zapísanej na LV č. X. k. ú. P. v časti C ťarchy. Podotkol, že úverovú zmluvu č. 1/92 uzavrel len žalovaný 1/. Túto zmluvu žalovaný 4/ podpísal ako vtedajší zástupca tohto žalovaného, a aj žalobca poskytol finančné prostriedky z tohto úveru len žalovanému 1/. Záložnú zmluvu na zabezpečenie úveru uzavrel dňa 27. apríla 1992 žalobca iba so žalovaným 1/, a nie so žalovaným 4/, občanom a spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaný na LV č. X. k. ú. P.. Tvrdí, že zo žiadnej zmluvy, ktorú v spore žalobca predložil a z ktorej si uplatňuje svoje nároky, mu nevznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu, ktorá je uvedená vo výroku rozsudku. Namietal tiež, že vlastníci týchto nehnuteľností nedali súhlas, aby tieto nehnuteľnosti boli založené v prospech žalobcu na zabezpečenie úveru. Nevlastník nehnuteľnosti nemôže bez súhlasu vlastníka platne uzatvoriť zmluvu o zriadení záložného práva k týmto nehnuteľnostiam. Tvrdenie, že podpísaním záložnej zmluvy všetkými tromi konateľmi žalovaného 1/ bol daný súhlas k tomu, aby predmet zálohu slúžil k uspokojeniu pohľadávok pre prípad, že žalovaný 1/ nebude plniť svoje záväzky, neobstojí. Nemožno predsa považovať jeho podpis na záložnej zmluve ako konateľa žalovaného 1/ za súhlas ako podielového spoluvlastníka nehnuteľností s ich založením na zabezpečenie úveru v prospech žalobcu. Vyjadril nesúhlas so záverom súdu, že záložná zmluva bola uzatvorená v súlade s ust. § 151 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda so súhlasom vlastníkov. Tvrdí, že sa súd nedostatočne zaoberal s platnosťou záložnej zmluvy, ako aj námietkou premlčania a tiež, že nedostatočne zistil skutkový stav. Namietal tiež, že záložná zmluva bola uzavretá na dobu určitú, t.j. do 10. 01. 1999 a uplynutím tejto doby zriadené záložné právo zaniklo, čo vyplýva aj z pripojených súdnych rozhodnutí o vylúčení nehnuteľností na LV č. X. vo vlastníctve žalovaného vo 4. rade z konkurznej

podstaty žalovaného v 1. rade. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, voči žalovanému 4/ žalobu zamietne v celom rozsahu, alternatívne aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa späť na nové prejednanie.

Žalobca sa k podaným odvolaniam vyjadril v tom smere, že považuje rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny a prešetrenie skutkového stavu veci za úplné. Tvrdené dôvody odvolania žalovaného 3/ a 4/ považuje za nedôvodné. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako odvolací súd, po prejednaní veci v rozsahu podľa § 212 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (t. j. vo vzťahu k žalovaným v 2., 3. a 4. rade, keďže od rozhodnutia o napadnutom výroku je závislý aj výrok vo vzťahu k žalovanému v 2. rade) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. (pretože ide len o právne posúdenie) dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie, ani na zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti.

V priebehu odvolacieho konania pôvodný žalobca postúpil uplatnenú pohľadávku spoločnosti G., s. r. o., L., B., ktorá z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného 1/ uznesením Krajského súdu v Košiciach z 12. 11. 2003 a uznania uplatňovanej pohľadávky na prieskumnom pojednávaní vzala žalobu voči žalovanému 1/ v celom rozsahu späť. Odvolací súd však späťvzatie žaloby nemohol pripustiť, pretože neboli splnené zákonné podmienky podľa § 208 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa vo vzťahu k žalovanému 1/ sa už stalo právoplatným, pretože žalovaný 1/ odvolanie nepodal a odvolaniami napadnutý výrok sa týka iba žalovaných v 2., 3. a 4. rade ako záložných dlžníkov.

Skôr, než súd rozhodol o zámene účastníkov na strane žalobcu podľa § 92 ods. 2 a 3 O. s. p., nový veriteľ pohľadávku postúpil na spoločnosť D. C. L., so sídlom X., L., preto súd prvého stupňa uznesením z 24. októbra 2007 č. k. 14Cb/24/1995-269 pripustil, aby na miesto pôvodného žalobcu vstúpila táto spoločnosť. Následne aj táto spoločnosť podaním z 21. 01. 2008 oznámila súdu, že predmetnú pohľadávku postúpila Zmluvou zo 17. 12. 2008 na postupníka D. C. L., S., a odvolací súd návrhu na zmenu účastníka na strane žalobcu podľa § 92 ods. 3 O. s. p. vyhovel.

Súd prvého stupňa vyhovel žalobe aj vo vzťahu k žalovaným v 2., 3. a 4. rade ako vlastníkom nehnuteľností, ktoré boli založené na zabezpečenie žalobcom poskytnutého úveru žalovanému v 1. rade. Vychádzal pritom zo záložnej zmluvy č. 1/92, ktorú uzavreli dňa 27. 04. 1992 žalobca ako veriteľ zo zmluvy o úvere č. 1/92 a žalovaný v 1. rade, za ktorého konali žalovaní v 2., 3. a 4. rade ako konatelia. Predmetom tejto zmluvy bolo zriadenie záložného práva na špecifikované nehnuteľnosti, ktoré neboli vo vlastníctve žalovaného v 1. rade, ale žalovaných v 2., 3. a 4. rade a zo skutočnosti, že oni podpísali záložnú zmluvu súd vyvodil ich súhlas so založením nehnuteľností v ich spoluvlastníctve. V čl. V bod 1 tejto zmluvy bolo dohodnuté, že „zmluva sa uzatvára na dobu určitú t. j. do 10. 01. 1999 najneskôr do vyrovnania všetkých záväzkov voči banke“. Pri výklade tohto ustanovenia zmluvy, ktoré pripúšťa rôzny výklad, sa odvolací súd aj s odkazom na ustanovenie § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka stotožnil s právnym názorom vysloveným v inom rozhodnutí odvolacieho súdu (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 59/2006 z 28. 06. 2006, rovnopis ktorého doložil do spisu žalovaný vo 4. rade), podľa ktorého „časové obmedzenie, dohodnuté v citovanom čl. V bod 1 by nemalo právneho významu, pokiaľ by ho anulovala druhá časť vety. Potom by nebolo logické vôbec dátum časového obmedzenia uvádzať. Vykladať toto ustanovenie zmluvy možno len tak, že dlžník môže splniť dlh aj skôr ako bolo dohodnuté a v dôsledku toho časovo zanikne skôr aj zabezpečenie záväzku záložnou zmluvou“. Vychádzajúc z tohto právneho názoru záložné právo zaniklo uplynutím času, na ktoré bolo v záložnej zmluve obmedzené, t. j. 10. januára 1999. Preto žaloba podaná voči žalovaným v 2., 3. a 4. rade dňa 26. 07. 2001 bola proti nim podaná bez právneho dôvodu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo vzťahu k žalovaným v 2., 3. a 4. rade podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalobu voči nim zamietol.

V odvolacom konaní úspešným žalovaným v 2. 3. a 4. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalovaným v 2. a 3. rade žiadne trovy nevznikli a žalovaný vo 4. rade si ich náhradu neuplatnil ani v zákonnej lehote nevyčísliť.

Žiada sa ešte poznamenať, že nový žalobca bol pred vyhlásením rozhodnutia odvolacím súdom nahliadať do spisu a dal si z neho vyhotoviť fotokópie, vrátane doplnenia

odvolania žalovaným vo 4. rade, v ktorom odkazuje a cituje rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 59/06 so záverom, že záložná zmluva zanikla uplynutím uvedenej doby, t. j. 10. 01. 1999, takže tento záver pre neho nemohol byť prekvapivý.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 25. novembra 2009

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková